

УДК 351:343.74

Кузьменко Тетяна

ORCID iD: 0000-0001-6895-1329

E-mail: saenko2505@ukr.net

СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОТИДІЄЮ РЕЙДЕРСТВУ

doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1(11)-61-73

Анотація. В Україні й надалі триває перерозподіл прав власності на засоби виробництва. Використовуються як цілком легальні (купівля-продаж, злиття-поглинання), так і протиправні способи, у тому числі рейдерство. Забезпечення захисту активів суб'єктів господарювання можливе за умови належного використання відповідних механізмів публічного управління протидією рейдерству. Проблематика публічного управління протидією рейдерству стала предметом досліджень багатьох фахівців з державного управління, економіки, права тощо. Вихідною базою є дисертаційні дослідження й фахові публікації провідних науковців, які досліджували особливості методології публічного управління протидією рейдерству. Доповнення наявної методології галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» передбачає: уточнення змістовних характеристик понять «протидія рейдерству» (процес, у межах якого уповноважені органи публічного управління здійснюють комплекс заходів, що спрямовані на захист інтересів власників і співробітників підприємств й передбачають реагування на дії рейдерів задля попередження рейдерських атак, а у разі їх реалізації – на мінімізацію негативних наслідків) та «механізми публічного управління протидією рейдерству» (сукупність доступних методів і засобів управління, використовуючи які уповноважені органи публічного управління реагують на ймовірні та фактичні рейдерські атаки); вдосконалення класифікації таких механізмів залежно від рівня, суб'єкта, об'єкта, етапу, мети та способу впливу; конкретизовано перелік специфічних засобів (у межах традиційних методів) публічного управління протидією рейдерству. Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення публічного управління протидією рейдерству.

Ключові слова: публічне управління; механізми; протидія рейдерству.

Постановка проблеми. В Україні й надалі триває перерозподіл прав власності на засоби виробництва. Використовуються як цілком легальні (купівля-продаж, злиття-поглинання), так і протиправні способи, у тому числі рейдерство

– «організовану діяльність осіб, які використовують комплекс заходів (підкуп корумпованих чиновників; викуп часток у міноритарних акціонерів; «придбання» неправосудних судових рішень; оплата послуг приватних охоронних агенцій тощо), спрямованих на протиправне відчуження чужих активів з метою отримання надприбутків за рахунок подальшого їх використання та/чи перепродажу» [5, с. 91]. Зважаючи на зростання масштабів цього суспільного феномену («щорічний обсяг рейдерського перерозподілу власності в Україні сягає в середньому від \$ 2 до 3 млрд» [1, с. 2].) й переважно негативні наслідки його поширення, протидія рейдерству є об'єктом публічного управління, яке потребує подальшого вдосконалення методологічного забезпечення. Означене, зрештою, й зумовлює актуальність цього дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика публічного управління протидією рейдерству стала предметом наукових публікацій і дисертаційних досліджень фахівців з державного управління, економіки, права тощо. Так, зокрема, В. Нестеренко «розроблено методичні основи оцінювання ризику рейдерського захоплення підприємства, сутність яких розкриває процедура, що передбачає визначення факторів привабливості підприємства, їх формалізацію та бальну, з урахуванням вагомості, оцінку їх впливу» [9, с. 3]. Тим самим формалізуються передумови активізації механізмів публічного управління щодо попередження рейдерських атак.

Д. Павліциним надано «пропозиції щодо удосконалення нормативно-правової бази з питань боротьби із рейдерством» [10, с. 153], «розроблено модель організаційної структури протидії рейдерству, яку спрямовано на вирішення широкого комплексу питань, пов'язаних з боротьбою із рейдерством на усіх етапах його існування, й обґрунтовано створення спеціального органу – Уповноваженого з питань протидії рейдерству» [10, с. 155–156]. Означене стосується вдосконалення інституціонального та правового механізмів публічного управління протидією рейдерству. Певною мірою тотожною є пропозиція І. Федулової забезпечити подальший розвиток «підходів до вдосконалення кримінально-правового захисту суб'єкта господарювання від протиправного заволодіння

його майном шляхом передбачення у ст. 206-2 КК України відповідальності за «рейдерство» [13, с. 24].

Н. Бабіною «сформульовано концептуальні засади державної політики в частині протидії рейдерству, а саме: обов'язкова державна підтримка підприємництва; проведення політичних, правових та організаційних реформ, що сприятимуть як реалізації трудового потенціалу індивідів, так і сталому розвитку економіки; на основі єдиної програми, що включає комплекс економічних, політичних, правових, соціальних та ідеологічних заходів, об'єднання зусилля усіх гілок влади, на всіх рівнях задля трансформації суспільства в площину соціально-орієнтованої економіки; забезпечення стабільності національної валюти; захист підприємництва від недобросовісної конкуренції та її проявів (промислового шпигунства, корупції, фальсифікації, обману, рейдерства, колекторства та шахрайства)» [2, с. 126]. Д. Грицишен обґрунтовано, що «державна політика щодо взаємодії із Interpol має реалізовуватися через економічні, правові, інформаційні, організаційні та контрольні механізми» [4, с. 318–319], що свідчить про необхідність комплексного використання механізмів публічного управління протидією рейдерству (наразі із залученням міжнародних організацій).

О. Торбас довів необхідність «налагодження системи автоматичного обміну інформацією між Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Державним земельним кадастром, Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців і громадських формувань» [12, с. 306]. З. Гбур запропоновано «організаційні заходи, які можуть бути застосовані для профілактики рейдерства на рівні підприємства» [3, с. 19–20], хоча в назві статті мова йде про «економічну безпеку держави» [3]. До того ж поза увагою науковця залишаються адміністративні, економічні, правові та соціально-психологічні механізми публічного управління у цій сфері.

І. Мігус, В. Андрієнко, С. Молодецький, М. Бліхар «конкретизували нормативні значення показників моделі раннього прогнозування ймовірності банкрутства та рейдерського захоплення» [8, с. 272]. Водночас виокремлені

ними «основні методи протистояння рейдерству» [8, с. 269], радше за все, є напрямками («удосконалення роботи...; підвищення культури...; недопущення виникнення...» [8, с. 269]), та засобами («постійний моніторинг...; використання... способів і методів...» [8, с. 269]) публічного управління.

Ю. Хатнюк та Ю. Кіцул «дослідили адміністративно-правові й організаційні засади взаємодії органів Національної поліції України (поліція охорони; департамент захисту економіки; департамент превентивної діяльності; підрозділи карного розшуку; патрульна поліція; експертно-криміналістичні підрозділи; органи досудового розслідування; департамент інформаційних технологій) з державними органами і недержавними структурами у боротьбі з рейдерством» [14, с. 78–80], тим самим наголошуючи на необхідності дієвого співробітництва усіх інституцій, причетних до протидії рейдерству.

Віддаючи належне напрацюванням провідних науковців, у контексті цього дослідження слід більше уваги зосередити на виявленні наявного методологічного забезпечення публічного управління протидією рейдерству. Попри це, донині бракує комплексних досліджень за цією проблематикою.

Метою статті є уточнення понять «протидія рейдерству» та «механізми публічного управління протидією рейдерству», конкретизація переліку специфічних засобів публічного управління протидією рейдерству.

Методи дослідження. Вихідною базою є дисертаційні дослідження й фахові публікації провідних науковців, які досліджували особливості методології публічного управління протидією рейдерству. Застосовано комплексний підхід, а також на емпіричному та теоретичному рівнях використано такі методи: абстрактно-логічний – для теоретичних узагальнень і формування висновків; аналізу та синтезу – для визначення чинників, що впливають на характер і спрямованість публічного управління протидією рейдерству; логіко-семантичний – вдосконалення понятійно-категоріального апарату за тематикою дослідження; порівняльного аналізу – для дослідження напрацювань провідних науковців, присвячених методології публічного управління протидією рейдерству.

Виклад основного матеріалу. Передусім слід зазначити, що попри активне використання законодавцями, науковцями та практиками поняття «протидія рейдерству», зокрема, як «комплексу заходів, спрямованих на захист прав власності тих компаній, чиї активи у незаконний спосіб було відчужено або ж існує реальна чи потенційна загроза цього» [7, с. 106]), нині відсутнє усталене його тлумачення. Усуненню означеного недоліку має посприяти уточнення сутності цього поняття, яке може бути «розкрито» через зміст його складових, а саме: «рейдерство» («виокремлено сутнісні характеристики цього поняття» [5]) й «протидія» – «дія, що спрямована проти іншої дії, перешкоджає їй» [11, с. 317].

За результатами дослідження сутнісних характеристик вживаного поняттєвого апарату дістало подальшого розвитку тлумачення поняття «протидія рейдерству», під яким слід розуміти процес, у межах якого уповноважені органи публічного управління здійснюють комплекс заходів, що спрямовані на захист інтересів власників і співробітників підприємств й передбачають реагування на дії рейдерів задля попередження рейдерських атак, а у разі їх реалізації – на мінімізацію негативних наслідків.

Функції публічного управління реалізуються через побудову необхідного механізму публічного управління – «штучно створеної системи, яка відповідно до базових принципів і функцій управління, за допомогою доступних методів і засобів здійснює регуляторний вплив на суспільство та суб'єктів господарювання, завдяки чому забезпечує розвиток цієї системи й розв'язання протиріч, що виникають між учасниками цього процесу» [6, с. 67]. У контексті цього дослідження варте уваги поняття «механізм реалізації судового захисту прав суб'єктів господарювання, у тому числі від рейдерських нападів – визначені процесуальним законом дії зацікавлених учасників судового процесу в результаті розгляду справи, спрямовані на захист власних прав та інтересів, дії учасників, які не мають власного інтересу в результаті розгляду справи та спрямовані на встановлення фактичних обставин, що мають значення для правильного вирішення справи суду, метою дій якого є правильне, своєчасне вирішення справи про

порушене право суб'єкта господарювання та ухвалення законного, об'єктивного і обґрунтованого рішення, а також дії інших державних органів щодо реального виконання цього рішення» [15, с. 600–601].

Використовуючи поєднання сутнісних характеристик понять «протидія рейдерству» та «механізм публічного управління» під «механізмом публічного управління протидією рейдерству», будемо розуміти сукупність доступних методів і засобів управління, використовуючи які уповноважені органи публічного управління реагують на ймовірні та фактичні рейдерські атаки, створюють умови щодо їх попередження та/або мінімізації негативних наслідків.

Узагальнення напрацювань провідних науковців [2; 3; 9; 12; 14 та інші] та практиків, а також результати власних досліджень у цій царині надали можливість:

1. Розробити класифікацію механізмів публічного управління протидією рейдерству залежно від:

– рівня впливу: країна, регіон, район, населений пункт, підприємство;

– суб'єкта впливу: міжнародні організації (Interpol), органи державного управління, органи місцевого самоврядування, бізнес-структури, громадські організації;

– об'єкта впливу: фізичні та юридичні особи, які організовують, здійснюють та «легалізують» рейдерські атаки; державні службовці та посадові особи органів місцевого самоврядування, чії дії / бездіяльність сприяють рейдерам; власники, менеджери та представники наглядових рад бізнес-структур, які є об'єктом зазіхань рейдерів;

– етапу впливу: профілактика рейдерства; попередження рейдерської атаки; локалізація рейдерської атаки; ліквідація наслідків рейдерської атаки;

– мети впливу: попередження рейдерської атаки; реагування на дії рейдерів; локалізація «конфлікту»; стабілізація стану об'єкта рейдерської атаки; захист інтересів власників і співробітників підприємств, що є об'єктом зазіхань рейдерів; мінімізація негативних наслідків рейдерської атаки;

– способу впливу: адміністративні, економічні, організаційні, правові, соціально-психологічні; комплексні; прямі, опосередковані.

2. Конкретизувати перелік специфічних засобів (у межах традиційних методів) публічного управління протидією рейдерству:

Органи державної влади:

– адміністративні: заборона (проведення реєстраційних дій з юридичною особою, отримання кредитів під заставу / іпотеку рухомого / нерухомого майна, корпоративних прав підприємства, створення штучної заборгованості підприємства, створення в структурі підприємства дочірніх товариств з відокремленим майном й інше); обов'язковість нотаріального посвідчення договорів про рух корпоративних прав; регулярна перевірка стану реєстраційних й інших документів підприємства; штрафи щодо посадових осіб за порушення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань;

– економічні: стимулювання державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування; матеріально-технічне забезпечення уповноважених органів державної влади;

– правові: Закон України [16]; Указ Президента України [17]; постанова Верховної Ради України [18]; розпорядження Кабінету Міністрів України [19]; наказ Міністерства юстиції України [20]; вдосконалення чинної нормативно-правової бази щодо захисту права власності та протидії рейдерству;

– організаційні: внесення записів про обтяження майна чи корпоративних прав у державних реєстрах; виявлення та аналіз підроблених документів; захист майна та життя громадян від протиправних посягань, охорона об'єктів власності; залучення громадськості, ЗМІ та недержавних охоронних структур; забезпечення координації дій уповноважених органів державної влади; збирання, моніторинг інформації про порушення прав інвесторів, факти незаконного поглинання та захоплення підприємств; здійснення багатофакторної автентифікації згідно з Порядком ведення Державного реєстру прав для державних реєстраторів; облік осіб, причетних до організації незаконного захоплення власності й інших дій кримінального спрямування;

повідомлення всіх власників юридичної особи про отримання державним реєстратором заяви про внесення змін до реєстрів; порядок взаємодії з місцевими органами державної влади; порядок і строки розгляду скарг у сфері державної реєстрації; правильна розстановка й вміле використання сил і засобів уповноважених органів державної влади (Національної поліції України); процедура реєстрації (зі зберіганням, надсиланням матеріалів реєстраційних справ, вилученням цих реєстраційних справ на підставі судових рішень, якщо це необхідно для розгляду якоїсь кримінальної справи); співпраця з міжнародними організаціями (у тому числі Interpol); урахування світового досвіду протидії рейдерству; формування баз дактилоскопічних карт затриманих за кримінальні правопорушення, пов'язані з рейдерською діяльністю;

– соціально-психологічні: переконання; позитивні приклади; пропаганда законослухняності; просвітництво; психоемоційна підтримка; психологічні настанови; роз'яснення; соціальні норми; спільне планування майбутнього; спонукання до активності й подальша підтримка на основі залучення до соціальних структур; стимулювання до ідентифікації з позитивними зразками та заохочення до власних досягнень; суспільний тиск; формування у сучасного покоління нових соціальних, моральних і національних цінностей.

Представники бізнес-структур:

– організаційні: використання цифрового підпису; впровадження в компанії Положення про комерційну таємницю і конфіденційну інформацію; забезпечення прозорості прав власності та адекватної капіталізації компанії; зберігання оригіналів установчих документів і основних внутрішніх документів у важкодоступних місцях (бажано за межами підприємства); концентрація акціонерного капіталу; недопущення виникнення й прострочення кредиторської заборгованості; реструктурування активів; попередження та уникнення конфліктних ситуацій в діяльності керівної ланки підприємства; створення служби з управління ризиками;

– соціально-психологічні: підвищення культури суб'єктів господарювання (прозорі конкурентні відносини, підтримання

ділової репутації тощо); підтримання лояльності персоналу; створення позитивного іміджу бізнесу;

Висновки та напрями подальших досліджень. Забезпечення захисту активів суб'єктів господарювання можливе за умови належного використання відповідних механізмів публічного управління протидією рейдерству.

Уточнено поняття «протидія рейдерству» та «механізм публічного управління протидією рейдерству»; розроблено класифікацію таких механізмів залежно від рівня, суб'єкта, об'єкта, етапу, мети та способу впливу; конкретизовано перелік специфічних засобів (у межах традиційних методів) публічного управління протидією рейдерству. Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення публічного управління протидією рейдерству.

Список використаних джерел

1. Бабич Т. Рейдерство в Україні – загроза національній безпеці. *Віче*. 2010. № 14. С. 2–5.
2. Бабіна Н. О. Боротьба з рейдерством в системі управління економічного безпекою сучасного підприємства. *International scientific journal*. 2016. № 3. С. 125–126.
3. Гбур З. В. Сутність рейдерства та його вплив на формування економічної безпеки держави. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. (Серія : Державне управління)*. 2017. Вип. 2. С. 13–22.
4. Грицишен Д. О. Державна політика в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: дис. ... д.держ.упр. : 25.00.05. Харків, 2021. 437 с.
5. Кузьменко Т. М. Сутність поняття «рейдерство». *Економічні читання: матеріали І міжнар. наук.-практ. конф., 19 лютого 2021 р.* Харків : Вид-во ХНАУ, 2021. С. 90–91.
6. Мельниченко О. А. Управління структурними зрушеннями: підручник. Харків : Оберіг, 2013. 300 с.
7. Мельниченко О. А., Пушкарьова В. І. Протидія рейдерству як складова державної політики щодо економічної безпеки. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. пр. Харків : вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. № 1. С. 102–108.
8. Мігус І. П., Андрієнко В. М., Молодецький С. С., Бліхар М. М. Методика прогнозування банкрутства та рейдерства як інструмент державного моніторингу стану фінансової безпеки України. *Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики*. 2018. Вип. 1. С. 267–274.

9. Нестеренко В. Ю. Управління ризиком рейдерського захоплення на прикладі автотранспортних підприємств : автореф. дис. ... к.е.н. : 08.00.04. Київ, 2010. 25 с.
10. Павліщій Д. О. Організаційно-економічний механізм формування сприятливого підприємницького середовища : дис. ... к.е.н. : 08.00.03. Чернігів, 2018. 223 с.
11. Словник української мови: в 11 т. Київ, 1977. Т. 8. С. 317.
12. Торбас О. О. Правові проблеми попередження рейдерства у функціонуванні діяльності Реєстру речових прав на нерухоме майно. *Ірпінський юридичний часопис*. 2020. Вип. 2. С. 301–308.
13. Федулова І. М. Кримінальна відповідальність за протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації : дис. ... к.ю.н. : 12.00.08. Львів, 2019. 216 с.
14. Хатнюк Ю., Кіцул Ю. Основи організації діяльності органів Національної поліції України у боротьбі з рейдерством. *Історико-правовий часопис*. 2017. № 1. С. 77–81.
15. Швець В. О. Реалізація права на судовий захист суб'єктів господарювання від рейдерських нападів. *Актуальні проблеми права : теорія і практика*. 2013. № 27. С. 598–604.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності : Закон України від 06.10.2016 р. № 1666-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1666-19#Text> (дата звернення : 05.01.2022)
17. Про посилення протидії рейдерству: Указ Президента України від 19.03.2014 р. № 313/2014. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/313/2014#Text> (дата звернення : 05.01.2022).
18. Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців» щодо унеможливлення використання органів державної реєстрації у рейдерських схемах : постанова Верховної Ради України від 09.06.2009 р. № 1488-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1488-17#Text> (дата звернення : 05.01.2022).
19. Про затвердження плану заходів щодо протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств : розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.06.2010 р. № 1199-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1199-2010-%D1%80#Text> (дата звернення : 05.01.2022).
20. Про внесення змін до Положення про здійснення державного нагляду за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців : наказ Міністерства юстиції України від 12.02.2014 р. № 326/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення : 05.01.2022).

References

1. Babych, T. (2010). Reiderstvo v Ukraini – zahroza natsional'nii bezpezi [Raiding in Ukraine – a threat to national security]. *Viche*, 14, 2–5. [in Ukrainian].
2. Babina, N. O. (2016). Borot'ba z reiderstvom v systemi upravlinnya ekonomichnoiu bezpekoiu suchasnoho pidpriemstva [Combating raiding in the management of modern enterprises economic security]. *International scientific journal*. 3, 125–126 [in Ukrainian].
3. Hbur, Z. V. (2017). Sutnist' reiderstva ta yoho vplyv na formuvannya bezpeky derzhavy [The constitution of the reader and its influence on formation of economic security of the state]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvil'noho zakhystu Ukrainy. (Serii: Derzhavne upravlinnia)*, 2, 13–22 [in Ukrainian].
4. Hrytsyshen, D. O. (2021). Derzhavna polityka v sferi zapobihannia ta protydii ekonomichnii zlochynnosti [State policy in the field of prevention and counteraction to economic crime]: *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kharkiv [In Ukrainian].
5. Kuzmenko, T. M. (2021). Sutnist' ponyattya «reiderstvo» [Essence of the concept of «raiding»]. *Ekonomichni chytannya - Economic readings : materials of scientific practice. conf. with international participation*. Kharkiv, 90–91. [in Ukrainian].
6. Melnychenko, O. A. (2013). Upravlinnya strukturnymy zrushennyamy [Management of structural changes] : pidruchnyk. Kharkiv: Oberih [in Ukrainian].
7. Melnychenko, O. A. & Pushkarieva, V. I. (2015). Protydia reiderstvu yak skladova derzhavnoi polityky shshodo ekonomichnoi bezpeky [Opposition to raiding as part of state economic security policy]. *Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia*, 1. 102–108 [in Ukrainian].
8. Mihus, I. P., Andriyenko, V. M., Molodets'kyi, S. S. & Blikhar, M. M. (2018). Metodyka prohnozuvannya bankructva ta reiderstva yak instrument derzhavnoho monitorynhu stanu finansovoi bezpeky Ukrainy [The process of forecasting bankruptcy and raiding as a tool of public monitoring financial security state of Ukraine]. *Finansovo-kredytna diial'nist': problemy teorii ta praktyky*, 1, 267–274 [in Ukrainian].
9. Nesterenko, V. Yu. (2010). Upravlinnya ryzykom reyders'koho zakhoplennya na prykladi avtotransportnykh pidpriemstv [Managing the risk of raiders' takeover on the application of motor transport enterprises]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [In Ukrainian].
10. Pavlishshii, D. O. (2018). Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm formuvannya spryiatlyvoho pidpriemnyts'koho seredovyshsha [Organization and economic mechanism of development of the favorable entrepreneurial environment]. *Extended abstract of candidate's thesis*. L'viv [In Ukrainian].
11. Slovyk ukrains'koi movy (1977). [Ukrainian dictionary]: v 11 t. Kyiv. 8. 317 [in Ukrainian].
12. Torbas, O. O. (2020). Pravovi problemy poperedzhennia reiderstva u funktsionuvanii diial'nosti Reiestru rechovykh prav na nerukhome maino

- [Problems of raiding in the activity of the Register of property rights on real estate]. *Irpins'kii yurydychnyi chasppys*, 2. 301–308 [in Ukrainian].
13. Fedulova, I. M. (2019). Kryminal'na vidpovidal'nist' za protypravne zavolodinnia mainom pidpriemstva, ustanovy, orhanizatsii [Criminal liability for the fraudulent conversion of property of an enterprise, institution, organization]. *Extended abstract of candidate's thesis*. L'viv [In Ukrainian].
 14. Khatniuk, Yu. & Kitsul, Yu. (2017). Osnovy orhanizatsii diial'nosti orhaniv Natsional'noi politsii Ukrainy u borot'bi z reiderstvom [Fundamentals of the Ukrainian National Police Activities in Combating Corporate Raiding]. *Istoryko-pravovyi chasopys*, 1. 77–81 [in Ukrainian].
 15. Shwets', V.O. (2013). Realizatsiia prava na sudovyi zakhyst sub'iektiv hospodariuvannia vid reiders'kykh napadiv [Realization of the right to judicial protection of economic entities from raider attacks]. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*, 27. 598–604 [in Ukrainian].
 16. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shshodo vdoskonalennia derzhavnoi reiestratsii prav na nerukhome maino ta zakhystu prav vlasnosti [On Amendments to Some Legislative Acts of Ukraine on State Registration of Real Estate Rights and Protection of Ownership Rights] : Zakon Ukrainy 1666-VIII (2016, oktober 06). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1666-19#Text> [in Ukrainian].
 17. Pro posylennia protydii reidwrstvu [About introduction of counteraction to raiding]. Ukaz Prezydenta Ukrainy 313/2014 (2014, march 19). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/313/2014#Text> [in Ukrainian].
 18. Pro pryiniattia za osnovu Zakonu Ukrainy «Pro derzhavnu reiestratsiiu yurydychnykh osib i fizychnykh osib – pidpriiemstiv» shshodo unemozhlyvlennia vykorystannia organiv derzhavnoi reiestratsii u reiders'kykh skhemakh [On adopting as a basis of the draft Law of Ukraine on Amendments to the Law of Ukraine «On State Registration of Legal Entities – Entrepreneurs» regarding the impossibility of using state registration authorities in raiding schemes]. Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy 1488-VI (2009 june 09). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1488-17#Text> [in Ukrainian].
 19. Pro skhvalennia planu zakhodiv shshodo protydii protypravnomu pohlynanniu ta zakhoplenniu pidpriemstv [About approval of the plan of measures concerning counteraction against unlawful takeover and capture of enterprises]. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1199-r (2010, june 09). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1199-2010-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
 20. Pro vnesennia zmin do Polozhennia pro zdiisnennia derzhavnoho nahliadu za dotrymannyam zakonodavstva u sferi derzhavnoi reiestratsii yurydychnykh osib i fizychnykh osib – pidpriiemstiv [On Amendments to the Regulations on the implementation of state supervision of compliance with the legislation in the state registration of legal persons – entrepreneurs]. Nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy 326/5ю. (2014, february 12), Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

THE ESSENCE AND CLASSIFICATION OF PUBLIC
ADMINISTRATION TO COUNTERACTION OF RAIDING

Kuzmenko Tetyana

Abstract. In Ukraine, the redistribution of property rights to the means of production continues. At the same time, both completely legal (purchase and sale, mergers and acquisitions) and illegal methods are used, including raider attacks. Given the growing scale of this social phenomenon and the mainly negative consequences of its spread, the fight against raider attacks is an object of public administration, which requires further improvement of methodological support of this process. All the above-mentioned determines the relevance of the given research.

Problems of public anti-raiding administration has become the cornerstone of a number of scientific publications and dissertations of specialists in public administration, economics, law, etc.

The article aims to supplement the existing methodology of the field of knowledge 28 «Public administration and management», which includes: clarification of the substantive characteristics of such concepts as «anti-raiding» and «mechanisms of public management of anti-raiding»; improving the classification of such mechanisms depending on the level, subject, object, stage, purpose and method of influence; specification of the list of specific means (within the traditional methods) of public management of anti-raiding.

The starting point is dissertation research and professional publications of leading scholars who have studied the features of the methodology of public anti-raiding administration. An integrated approach was applied, as well as the following methods were used: abstract-logical – for theoretical generalisations and conclusions; analysis and synthesis – identification of factors influencing the nature and direction of state environmental policy; logical-semantic – improvement of the conceptual and categorical apparatus on the subject of research (namely, «state environmental policy»); comparative analysis – a study of the work of leading scientists on the peculiarities of the implementation of the state environmental policy; systems analysis – investigation of the research object as a set of elements that form a system and interact with each other.

Ensuring the protection of business assets is possible with the proper use of appropriate mechanisms for public anti-raiding administration. Complementing the existing methodology of the field of knowledge 28 «Public administration and management», which provides: clarification of the substantive characteristics of the concepts of «anti-raiding» and «mechanisms of public management of anti-raiding»; improving the classification of such mechanisms depending on the level, subject, object, stage, purpose and method of influence; specification of the list of specific means (within the traditional methods) of public anti-raiding administration. Further scientific research should be devoted to the development of theoretical provisions and practical recommendations aimed at improving public anti-raiding administration.

Keywords: public administration, mechanisms, counteract raiding, methodology.